Oma – 13

Markus Öbrink

Var god vänta

• • •

Om A är B så C

• • •

VAR GOD VÄNTA

MARKUS ÖBRINK

GRAFISK FORMGIVNING: JESPER CANELL
DANIEL FLODIN & OLA JEPPSSON

www.forlagoma.se

Om A är B så C

VAR GOD VÄNTA

En dag när Sergej Turin hade Döden på besök hände det ofattbara: han nös Döden i ansiktet. Han hade just hällt upp teet i de små kopparna med guldkant som han bara använde när han hade gäster då han plötsligt inte längre kunde hålla sig, utan nös rakt ut, utan att ens hålla för handen.

Döden, som åtminstone hade lite känsla för att uppföra sig, låtsades som inget, och förhörde sig raskt om vädret och hälsan i allmänhet. Sergej gjorde sitt bästa för att hålla minen, men om sanningen ska fram var han lättad när Döden gick.

»Nästa gång hos mig«, hälsade döden tvetydigt, och Sergej hoppades att det skulle dröja ett tag.

Vad han däremot inte visste, och aldrig skulle komma att få reda på, var att han just hade lagt grunden till en kosmisk skandal. Naturligtvis berättade Döden inget för honom, det hade varit att betynga honom allt för mycket. Men de kommande veckorna skulle utveckla sig på ett sätt som aldrig skådats tidigare.

VAR GOD VÄNTA

Dagen därpå vaknade nämligen Döden upp med halsont. Han tänkte inte så mycket på det just då. Av förklarliga skäl hade han ingen större erfarenhet av just halsont, och lade knappt märke till det. Han hade dessutom en ganska hes röst som det var, så ingen hörde riktigt hur det var ställt. Möjligen gjorde det honom bara lite mer ödesmättad när han talade.

Men när ytterligare en dag gått gick det inte längre. Han hostade, vilket gjorde de döda nervösa, och hade feber. För första gången någonsin hade han blivit sjuk, och fick finna sig i att gå och lägga sig med en extra filt och te med honung i. Han klagade och protesterade, men han var så hes vid det laget att ingen ändå hörde vad han sade. Att gå till jobbet var inte att tänka på, och i vilket fall hade han ju aldrig varit sjuk förr och tänkte inte ens på att sjukskriva sig. Det fick gå som det ville helt enkelt, och Döden drog täcket över ansiktet och huttrade.

Sergej var lyckligt ovetande om det hela. Ett par dagar efter Dödens besök hälsade han på sin bror Ivan, som var läkare och jobbade på universitetssjukhuset. Ivan var en gänglig man med oroat ansikte, en av de där som aldrig verkade kunna stå stilla. När Sergej kom fann han sin bror i trädgården, involverad i en hetsig konflikt med gräsklipparen. Han föreföll stå på de förlorandes sida, och hade gått över till att skrika på maskinen istället för att klippa gräset. Nervösare än vanligt, tänkte Sergej och vinkade.

»Hur står det till egentligen?« undrade han. »Du ser hemsk ut! Och vad har den där apparaten gjort dig?«

»Problem på jobbet,« muttrade Ivan och gav gräsklipparen en vresig blick. »Det går mig på nerverna, för jag vet inte vad jag ska göra.«

»Inga patienter?« frågade Sergej. »Är inte det bara bra?«

»Tvärt om, det börjar bli överfullt på vår avdelning«, svarade Ivan och lutade sig över Sergej. »Vi går in«, viskade han. »Jag står inte ut med att se den där maskinen längre. Gräset får växa som det vill.«

Väl inne och med ett glas i handen återupptog han ämnet.

»Fast nere på intensiven är det värre. Där brukar de ju inte bli kvar länge särskilt länge. Naturliga orsaker, vet du. Men nu hänger de kvar, de dör inte. Och sjukhuset behåller dem för att inte bli av med anslagen. Vi flyttar runt dem mellan avdelningarna så gott vi kan, beroende på var det finns plats för tillfället.«

»Jo, det kan jag förstå«, sade Sergej. Han jobbade på kommunförvaltningen och visste allt om noga avvägt slöseri för att slippa neddragna resurser. »Men varför har ni så många? Är det någon epidemi på gång?«

»Tvärtom«, sade hans bror. »Vi har blivit genier allihopa. Varenda kur vi sätter in fungerar. Och även de vi inte rör vid verkar klara sig också. Jag skulle inte vilja säga att alla tillfrisknar, men åtminstone så är det ingen som dör. Och vi kan inte skriva ut dem när vi inte vet varför de klarar sig. Vi måste veta först. Och en del av dem ser verkligen ut som om de skulle dö vilket ögonblick som helst, men de bara hänger kvar och tar upp plats.«

»Det låter lite cyniskt«, tyckte Sergej, men Ivan skakade på huvudet.

»De tar ju upp plats vi behöver för patienter som åtminstone har en chans. Eller som skulle ha haft en chans vanligtvis. Nu verkar de ha gott om chanser allihop. Fortsätter det så här klarar sig nog gamla farmor också, även om jag inte hade räknat med det om du frågat mig förra veckan.«

»Men det vore ju roligt för henne«, resonerade Sergej. Han funderade en kort stund. »Fast kanske inte för oss andra. Nåväl, de börjar nog dö snart, ska du se. Oroa dig inte.«

På väg hem tyckte han synd om sin bror, men samtidigt var det inte så mycket han kunde göra åt det. Han var beredd att hjälpa honom med vad som helst, men han kunde inte gärna gå till sjukhuset och börja slå ihjäl patienterna. Och dessutom tyckte han nog att det inte var så hemskt som Ivan sade. Sjukhuset finns ju till för att få folk att överleva trots allt, så på sätt och vis var det en framgång. Synd bara det där med trängseln.

VAR GOD VÄNTA

Någon dag senare ringde Andrej på hos Sergej. De var gamla klasskamrater, och närhelst Andrej hade permission brukade han dyka upp med en flaska starkt i handen. Han var officer i armén, även om Sergej aldrig kunde hålla reda på vad han hade för grad. Det verkade ändras mest hela tiden, och var svårt att minnas. Senast de sågs hade Andrej just fått order om att åka iväg till någon front, tydligen på något slags fredsbevarande uppdrag. Men nu var han tillbaka, och han såg dyster ut.

»Väldigt vad alla verkar nere«, sade Sergej. »Vad har hänt med dig då?«

»Du skulle bara veta«, muttrade Andrej och satte sig ned i soffan med flaskan i högsta hugg. »Har du ett par glas? Jag behöver något i magen.«

Sergej kilade ut i köket och hämtade glas. Nog för att hans vän hade nära till flaskan i vanliga fall, men nu verkade det som om det var riktigt bråttom. Nåväl, det fanns väl inget annat att göra än att lyssna snällt. De småpratade om varandras familjer och om hälsan en stund, men Andrej kom snart in på vad som betryckte honom.

»Jag är inte den som säger nej till ett litet krig!« sade han uppgivet och hällde upp ett nytt glas. »Det är ju mitt jobb trots allt. Ett bra jobb dessutom om man vet att göra det ordentligt. Men nu har det gått för långt.«

»Har de deklarerat vapenvila?« undrade Sergej.

»Värre. Mycket värre. De vägrar att dö helt enkelt.«

»Är inte det bra?« svarade Sergej på civilistens klumpiga sätt. »Det där med att dö har alltid verkat som ett stort problem inom armén. Jag menar, om de låter bli så behöver ni åtminstone inte utbilda nya soldater, det måste väl spara en hel del pengar om inte annat.«

»Jo det förstås«, höll Andrej med. »Men det är inte naturligt. Jag tycker inte om det.«

»Men det måste vara trevligt att slippa dö sådär? Tänk på soldaternas änkor!«

»Åh, de är nog lika besvikna som jag.«

»Det så klart«, funderade Sergej. »Men det ordnar sig nog, ska du se. Snart börjar de säkert dö igen, ha bara lite tålamod!«

»Det måste ordna sig«, muttrade Andrej. »Vi skjuter och skjuter, men det händer ingenting. Inte får vi slut på kriget på det sättet! Och att starta nya är inte att tänka på om det håller i sig. Dessutom är det inte värdigt en utbildad och erfaren officer. Har jag väl gett order om dödlig eld, ska den också vara dödlig.« Han skakade på huvudet och tömde sitt glas. »Nej, du. Det är något som är fel, så mycket kan jag säga dig. Något är riktigt fel.« Han satte på sig sin officersmössa och reste sig upp.

»Men nu måste jag tillbaka till förläggningen«, sade han dystert. »Jag ser inte fram emot det. Där kommer det finnas folk med frågor, och skjutna som vägrar dö fastän de har magen full av kulor. Ja, vi försöker väl ta ut dem så gott det går. Men det är inte rätt!«

De sade adjö i tamburen, och Andrej marscherade iväg med en trumpen min. Ja, tänkte Sergej, det är väldigt vad alla har problem numera. Men det löser sig nog. Det brukar det mesta göra, tyckte han, och man borde inte oroa sig i onödan.

Men inte löste det sig i första taget, inte. Efter ett par dagar började tidningarna och teve få upp spåret. Det började med sjukhuset, och snart var varenda dagstidning full av historier om hur ingen verkade dö längre. Det ena miraklet efter det andra visades upp i fyrfärgstryck och med såväl intervjuer och analyser. Snart fick historien mer utrymme än sporten till och med. Ett flertal förklaringar till det hela trycktes också, den ena vansinnigare än den andra, även om ingen av dem kom ens nära sanningen. Men det spelade mindre roll så länge som trenden att inte gå hädan höll i sig.

Sergej märkte själv inte så mycket av det hela, annat än att farmodern höll sig i livet. Till frukosten bläddrade han allt som hastigast igenom tidningen för att hålla sig à jour utifall han skulle stöta på Andrej igen, eftersom han hade verkat så väldigt upprörd. Men det var inget han funderade på alltför mycket, och inget han märkte av på jobbet heller.

Möjligen började det kommunala ålderdomshemmet bli fullt eftersom ingen flyttade ut, men han satt i vägförvaltningen och hade inte med saken att göra. Vägarna påverkades inte nämvärt av miraklet. För att vägnätet skulle bli bättre krävdes det mer än ett vardagsmirakel, det visste de alla.

Inte förrän efter två veckor hade passerat började folk dö igen, till allmänhetens besvikelse. Tidningarna gick sämre igen, och började skriva om krig och droger istället. Det var trots allt pålitliga rubriker som sålde sina lösnummer. Att dödligheten kom tillbaka lika plötsligt som den försvunnit märktes nog knappt. Att slippa dö är en sensation, att dö är gammal skåpmat.

En tid senare ringde Döden upp och frågade om han kunde komma förbi en stund. Det var ju trevligt, tänkte Sergej. Han hade inte hört av honom på ett tag. Han kanske hade varit upptagen på jobbet. Men med tanke på alla problem Ivan och Andrej hade haft så verkade det inte troligt, filosoferade han.

I vilket fall hade det varit en körig vecka, och hade han ringt tidigare hade Sergej nog inte haft tid att ses. Hans gamla farmor hade dött till slut. Nå, tanten var gammal och inte allt för saknad, men det hade fallit på Sergejs lott att ordna upp med allt det praktiska. Lite familjekänsla hade han dessutom, och hade lagt sig till med åtminstone en smula sorg. Nu när hon var död fanns det ingen orsak att dröja sig vid hennes sämre sidor längre. Dem hade hon ju inte kvar.

Han hade tänkt baka en kaka, men låtit bli till sist. Nu undrade han om han ändå inte borde ha gjort det. Nåväl, det var för sent att ångra sig, om än samvetet gnagde lite. Döden brukade alltid bjuda på något extra, och det kändes lite ogint att inte bjuda tillbaka. Men nu fick han nöja sig med te och småkakor från butiken.

Döden verkade dock på strålande humör och pratade på om än det ena, än det andra. Han verkade ha haft en hel del att göra på jobbet de senaste dagarna, men Sergej lyssnade inte så noggrant.

»Så hur står det till med dig då?« frågade han till slut och spände blicken i Sergej.

»Å, jo, jag har nog min beskärda del av lyckan. Men jag känner mig lite nere just nu. Min farmor gick bort förra veckan.«

»Jaså, gjorde hon det?« frågade Döden glatt. »Jag har för mig att jag såg henne, faktiskt. Mycket roligt, måste jag säga. Jag är mycket glad!«

Sergej höll sig tyst, men kände sig rätt besviken på sin vän. Döden hade förvisso aldrig varit vidare känslosam, men det var ändå droppen. Det var lika bra att han aldrig kom sig för att baka den där kakan. Om han inte ens visste att kondolera ordentligt förtjänade han ingen kaka.

Om A är B så C

URN:NBN:se-2011-20